

ועל-פיה מובנת השייכות של הפסוק "וישא עיניו וירא והנה שלושה אנשים" לפסוק שלפני-זה
 "וירא אליו הוי" (שהשייכות אינה רק לתיבות "כחום היום", אלא גם לתחילת הפסוק)¹¹⁸ - כי מצד
 "וירא אליו הוי" הצטער אברהם על זה שלא היו אורחים, ומצד זה עשה הקב"ה "והנה שלושה אנשים".
 כז. ויומתק ביותר על-פי המבואר ב'המשכים' דראש-השנה, שמלכות נבדלת משאר המדות, בכך
 שלא שייך מלכות בלא זולת, וכמאמר "אין מלך בלא עם"¹¹⁹.
 - במדות, הנה רק פעולת המדות אינה יכולה להיות בלא זולת, אבל יכולה להיות התעוררות המדות,
 כפי שרואים שאף שלא היה זולת, התעורר אברהם אבינו במדת חסדו (שלכן "מצטער שלא היו אורחים")
 - (ולכן אין זה סתירה להמבואר בכמה מקומות שמדות הם בשביל העולמות, כמו שכתוב¹²⁰ "זכור
 רחמך וחסדיך כי מעולם המה", כי שם מדובר אודות התגלות המדות לפעול). מה-שאינ-כן מלכות,
 אפילו התעוררות המלכות אינה יכולה להיות בלא זולת.
 והטעם לזה, כי המדות הן בבחינת העלם שישנו במציאות, ולכן יכולים הם להתעורר מצד עצמם,
 ואילו מלכות היא בבחינת העלם שאינו במציאות, ולכן היא מתעוררת על-ידי זולת דוקא¹²¹.
 [ומזה מובן גודל ענין בנין המלכות שבראש השנה, שצריך להגיע ולהמשיך מהעלם שאינו במציאות].
 ובנוגע לעניננו: העובדה שאברהם אבינו הצטער על זה שלא היו אורחים - היא מצד זה שמדת החסד
 נמצאת בהעלם שישנו במציאות. ולכן היה יכול להיות - וכן היה - שעל-ידי "וירא אליו הוי" נמשך
 זה במציאות ממש.
 כח. מכל הנ"ל מובן, שבפסוקים שבריש פרשת וירא התורה מספרת אודות אופן המשכת החסד אצל
 אברהם אבינו:
 לכל-לראש היה הגילוי מלמעלה - "וירא גו" - אתערותא דלעילא. וענין זה פעל שאברהם אבינו
 נתעורר במדת חסדו. והתעוררות זו המשיך והוריד בעשי' בפועל, בפעולה בגשמיות, "וירך לקראתם וגו"
 (ועל-ידי-זה הרי זה נעשה 'נתינת כח' על הכנסת אורחים שלאחרי מתן-תורה, כנ"ל באריכות).
 ההוראה מזה בעבודתנו היא:
 כאשר אדם מתעורר פתאום, ללא הכנות מצידו (שזה בא מצד אתערותא דלעילא), צריך מיד לקשר
 זאת עם ענין של פועל, ובאם לאו - יכולה ההתעוררות להתבטל¹²².
 ועל-ידי-זה שמקשר זאת מיד עם ענין של פועל, אזי אפילו אם (נדמה לו, ואפילו אם האמת היא
 כך, ש)אינו כלי לקבל את כל ההתעוררות שמלמעלה - הנה סוף כל סוף הרי זה יומשך אליו ובפנימיות,
 כמו מעשה אברהם אבינו, שאף-על-פי שבשעה ש"וירא אליו" לא היה יכול לקיים מצות הכנסת
 אורחים באופן שהמצוה תחדור בהגשם (כי קודם מתן-תורה העולם לא היה כלי לזה), הנה על-ידי-זה
 שקישר את ההתעוררות עם פעולה בגשמיות, הרי זה נעשה 'נתינת כח' לבנים, שלאחרי מתן-תורה יומשך
 זה בפנימיות.
 כט. נמצאים עתה ביום השבת בעלות המנחה, "עת רצון", שלכן אומרים במנחת שבת "ואני תפלתי
 לך הוי' עת רצון", ויתירה מזו - "אלקים ברב חסדך"¹²³, שגם "אלקים", שמורה על מדת הדין, נהפך
 ל"ברב חסדך"¹²⁴.

(118) ראה גם לעיל ס"ד.
 (119) עמה"מ שער שעשועי המלך רפ"א. ס' החיים פ' גאולה
 ע' 21 ואילך). המשך ר"ה תשי"ח פכ"ז ואילך (סה"מ תשי"ח ע' 47
 ואילך). המשך ר"ה תשי"ט פ"י (סה"מ תשי"ט ע' טו).
 (122) ראה לקו"ת ויקרא ב, ב ואילך.
 (123) תהלים סט, יד. וראה זח"ב קנו, א.
 (124) סד"ה ואני תפלתי תש"ד (סה"מ תש"ד ע' 170).

(120) תהלים כה, ו. ושם כתוב "רחמיך הוי' וחסדיך", אבל
 בכ"מ בדא"ח הועתק כמ"ש כאן, כנראה מפני כבוד השם, נוסף
 על הידוע בספרי כללי הש"ס שהדרך לקצר הכתובים (ראה תוס'
 ד"ה ונתן שבת קכח, א ובכללי הש"ס).